

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR INTRESSE-FÖRENINGEN FÖR SCHIZOFRENI OCH LIKNANDE PSYKOSER I CENTRALA STOCKHOLM (IFS/CS) VERKSAMHETSÅRET 2016.

Föreningens årsmöte ägde rum den 24 februari 2016. Följande styrelse valdes:

Ordförande	Ulla Elfving Ekström
Vice ordförande	Lars-Erik Palm
Kassör	Lars Sahlqvist
Ledamot	Elisabet Aguado
Ledamot	Lars Erdner
Ledamot	Margareta Polland
Suppleant	Arja Niskala
Suppleant	Siv Ericsson
Revisorer	Helen Ragnarsson, (auktoriserad revisor) Kenneth Nykvist
Revisors- suppleanter	Ewa Ekström Hedvig Svedlund
Valberedning	Agneta Hellne (sammankallande) Kenneth Nykvist Hedvig Svedlund

Historik

IFS/CS startade 1989 och har enligt stadgarna som ändamål att stödja personer med schizofreni och liknande psykoser och deras anhöriga, tillvarata dessa gruppers rättigheter i samhället, öka förståelsen för människor som insjuknar i psykossjukdom samt att främja samarbetet mellan anhöriga, vårdansvariga, politiker och myndigheter. 1999 startade föreningen verksamheten Steg för Steg för att ge möjlighet till studier, sysselsättning och arbete för målgruppen. Föreningen är verksam i stadsdelarna Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm och Östermalm.

För att uppnå ändamålet arbetar föreningen:

- intressepolitiskt med uppvaktningar, skrivelser, medverkan i råd och samverkansgrupper
- medlemsinriktat med öppna hus, råd och stöd till anhöriga
- brukarinriktat med verksamheten Steg för Steg och Erfarenhetsgruppen.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft åtta protokollförda styrelsemöten och två planeringsdagar, en på våren och en på hösten. Arbetsutskottet har träffats vid 12

tillfällen. Den till styrelsen knutna erfarenhetsgruppen har haft återkommande möten tillsammans med två representanter från styrelsen. Inför varje styrelsemöte sammanställs informationsbrev, det ena om vad som hänt i föreningen och det andra om vad som hänt i verksamheten Steg för Steg.

Erfarenhetsgruppen

Erfarenhetsgruppen är referensgrupp till styrelsen och alla deltagare har egen erfarenhet av psykos. Erfarenhetsgruppen har bestått av sex själverfarna personer samt två ledamöter från styrelsen. Under 2016 har man haft sju möten då minnesanteckningar förts. På förfrågan från två styrelseledamöter som sitter i funktionshinderrådet på Östermalm respektive Kungsholmen har gruppen funderat över vad som är "tillgänglighet" för personer med psykisk funktionsnedsättning. Ett häfte med exempel på detta har tagits fram. Häftet är ett levande dokument och gruppen ska kunna föra in nya exempel.

Under året har två personer slutat i gruppen och nya deltagare har sökts. Tre nya personer tillfrågades och tackade i slutet av året ja till att delta.

Två personer ur erfarenhetsgruppen deltar i samrådsgruppen vid Serafens psykosmottagning.

Medlemsantal

IFS/CS hade 153 betalande medlemmar och fem personer som deltar i erfarenhetsgruppen, sammanlagt 158 personer.

Medlemskap

Föreningen är ansluten till såväl Schizofreniförbundet som IFS Stockholmsdistriktet. Föreningens verksamhet Steg för Steg är öppen för personer med schizofreni och liknande psykoser i hela Stockholms stad och även i Stockholms län.

IFS Stockholmsdistriktet

Styrelsens ledamöter består av ordföranden i länets lokalföreningar. IFS/CS ordförande har varit kassör och studieansvarig.

Schizofreniförbundet

Föreningens ordförande är ledamot i förbundsstyrelsen. Hon är förbundets representant i både NSPH:s (Nationell samverkan för psykisk hälsa) anhöriggrupp och inflytandegrupp samt har fungerat som ersättare i NSPH:s nätverk. En medlem representerade föreningen på Schizofreniförbundets kongress i Örebro.

Ekonomi

Föreningens ekonomi bygger på medlemsavgifter och gåvor, medan verksamheten Steg för Steg finansieras av Stockholms stad, Socialstyrelsen, egna intäkter, stiftelser och fonder samt försäljning av bostadsbedömda platser.

Ideellt engagemang

Allt föreningsarbete bedrivs ideellt, endast inom verksamheten Steg för Steg finns anställd personal. IFS/CS styrelse och ett antal aktiva medlemmar har kontinuerlig kontakt med Steg för Steg och många engagerar sig på olika sätt i verksamheten. Två av IFS Stockholmsdistriktets självhjälpgrupper leds av föreningsmedlemmar i IFS/CS.

Politikergruppen har under året uppvaktat Stockholms socialborgarråd samt tjänstemän på Arbetsförmedlingen som Steg för Steg har att göra med (se särskild rubrik). Bo-gruppen har under året varit aktiv i frågor om former för boenden för vår målgrupp inom Stockholms stad. I samarbete med Stockholm Stadsmission har en modell för ett profilboende arbetats fram (se särskild rubrik).

Fondgruppen har arbetat med att fördela individuella bidrag efter ansökan (se särskild rubrik).

Representantskap

IFS/CS har haft representanter i de lokala råden för funktionshinderfrågor på Kungsholmen och Östermalm.

Föreningen har också representanter i brukarråden inom både Norra Stockholms Psykiatri och Psykiatri Södra Stockholm. Bägge brukarråden omorganiserades under året och har nu stormöten två gånger/termin och dessemellan möten i arbetsgrupper för olika frågor.

I samrådsgruppen på Serafens psykiatriska mottagning city deltar två brukare från erfarenhetsgruppen och en anhörig från styrelsen.

Två styrelserepresentanter har deltagit i Socialförvaltningens möten om PRIO-pengar.

Under hösten breddades arbetet i ett nytt uppdrag "Uppdrag psykisk hälsa"

Två representanter för IFS/CS har deltagit i möten om och lämnat synpunkter på Stockholms stads "Handlingsplan utifrån inventering av socialpsykiatrins målgrupp 2013-2016".

Tre medlemmar har deltagit i Stockholms Läns Sjukvårdsområdes (SLSO)

Dialogseminarier.

En representant för styrelsen finns med i SLSO:s referensgrupp för projektet

"Självvald inläggning" och för projektet "Rätt använd tvångsvård".

En styrelseledamot har suttit i referensgruppen för stadens e-tjänster.

Föreningen har haft en representant i styrgruppen för delaktighetsprojektet ”Dator i vardagen” på Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm.

Två styrelseledamöter har deltagit i möten med stadsdelarnas anhörigkonsulenter.

Bo-gruppen

IFS/CS interna bo-grupp har bestått av fem styrelseledamöter; två av dessa har deltagit i socialförvaltningens möten och planering av nya boenden. Gruppen arbetar bland annat med att få fram fler boenden med omfattande insatser/ gruppboenden där personalen arbetar med motivation, aktiviteter, gemensamma måltider, samarbete med anhöriga och berörda intresseorganisationer. IFS/CS två representanter har haft kontakt med Stockholms Stadsmission som var villiga att driva och leda ett ”profilboende” i samarbete med IFS/CS. Under året har föreningens representanter träffat Stadsmissionen flera gånger för att diskutera aktiviteter och innehåll i boende och ta fram underlag för en ansökan till Socialnämnden om bidrag. IFS/CS och SSM har uppvaktat tjänstemän på socialförvaltningen samt haft kontakt med en controller i Stockholms stadshus för att få möjligheter att förverkliga profilboendet. Det har hittills inte kunnat förverkligas på grund av brist på lämpliga lokaler.

Fondgruppen

IFS/CS har fördelat bidrag från Timmermansorden till behövande personer med psykosproblematik som själva eller vars anhöriga är medlemmar i IFS/CS eller deltagare i Steg för Steg. Pengarna hanteras av Fondgruppen som består av föreningens kassör och lekmannarevisor. Man har fastställt ansökningsperiod samt samlat in och bedömt ansökningar som sedan förelagts styrelsen för beslut.

Politikergruppen

IFS/CS interna politikergrupp har bestått av två styrelseledamöter och tre föreningsmedlemmar. Gruppen har uppvaktat socialborgarrådet i frågan om 65-årsgräns för deltagande i socialpsykiatrins verksamheter, behovet av sysselsättning efter behov och frågan om profilboende.

Gruppen har också inriktat sin verksamhet under året på frågan om lönebidragens ersättningsnivå. Chefer på de arbetsförmedlingar som Steg för Steg har att göra med har inbjudits till information och diskussion i frågan.

Politikergruppen har haft sex protokollförda möten under året.

Deltagande i konferenser, föreläsningar m m

Flera styrelseledamöter och deltagare i erfarenhetsgruppen har varit på olika konferenser och seminarier:

- Myndigheten För Delaktighet (MFD) seminarium om hur det demokratiska deltagandet ser ut för personer med psykisk funktionsnedsättning och att identifiera hinder för deltagande.
- Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) "Inspirationsdag för anhörigstöd".
- NSPHs seminarium om "Peer Support".
- SLSOs slutkonferens för projektet "Medarbetare med brukarerfarenhet".
- Socialpsykiatriskt Forums konferens "Arbete till varje pris".
- Stockholms socialförvaltnings konferens om "Delaktighetsprojektet".

Föreningsmöten

I samarbete med IFS Stockholmsdistriktet har IFS/CS erbjudit medlemmarna att delta i öppna hus, stimulansmöten, studiecirkel och samtalsgrupper. De flesta aktiviteterna har anordnats i IFS/CS lokaler på S:t Eriksgatan 33.

Föreningens årsmöte hölls i föreningens lokaler 24 februari.

I maj hölls ett informationsmöte för nya medlemmar.

Information

Information har givits:

- vid patient- och anhörigutbildningar på Serafens psykiatriska mottagning city.
- till samrådsgruppen vid Midhagens öppenvårdsmottagning för unga.
- vid patient- och anhörigutbildning på Alviks psykosmottagning.
- vid patient- och anhörigutbildning på Södermalms psykosmottagning.
- informationsmöte hölls på Sunnangårdens gruppboende i Solna.
- till Stockholms Södra Psykiatri (SSP). Vid tre tillfällen deltog styrelsemedlemmar, anställda och deltagare i Steg för Steg och gav synpunkter på dokument för beslutsunderlag.

Hemsida

En ny hemsida har tagits fram under året. Hemsidan har två ingångar: www.ifscs.se och www.stegforsteg.nu. Uppdatering har skötts av administrationen på Steg för Steg.

Studiebesök

- Sex socionomstuderande från Ersta-Sköndals högskola togs emot av en styrelseledamot.
- Personligt Ombud på Södermalm togs emot av ordförande och vice ordförande.
- Anhörigkonsulenten på Östermalm togs emot av ordförande.
- Personal och boende från Sunnangårdens gruppboende i Solna togs emot av en styrelseledamot.
- Ny handläggare på socialförvaltningen togs emot av verksamhetschef, ordförande och vice ordförande.
- Två handledare och en styrelseledamot var på studiebesök hos Prylmakarna i Hökarängen.
- Tillsammans med Stockholms stadsmission var ordförande på studiebesök på gruppboendet Steget i Örebro.
- En styrelseledamot var i Norge tillsammans med psykiatripersonal från Norra Stockholms Psykiatri och Psykiatri Södra Stockholm för att studera ”självväld inläggning” inom psykiatri i Norge.

Anhörigstöd

Många av föreningens anhöriga medlemmar har deltagit i samtalsgrupper och studiecirklar anordnade av IFS Stockholmsdistriktet. Rådgivning per telefon eller vid träffar har getts kontinuerligt. Föreningen har haft kontakt med stadsdelarnas anhörigkonsulenter. Vid stadens anhörigkonsulenter samverkansmöten har två medlemmar representerat IFS/CS, se även under rubriken ”Nätverk”.

Nätverk

- Föreningen har haft två representanter i ett nätverk för sysselsättning, där ett tiotal stadsdelars verksamheter ingår tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm. Dessa träffar har anordnats vid två tillfällen.
- Socialpsykiatri på Södermalm har ett nätverk där man träffat lokala brukarorganisationer för informationsutbyte. En styrelsemedlem från IFS/CS har deltagit i gruppen.
- En styrelsemedlem har deltagit i nätverksträffar anordnade av diakonerna på Västermalm. Deltog gjorde polis, socialtjänst, psykiatri och ideella föreningar.
- En styrelsemedlem har deltagit i ”blandade lärande nätverk” anordnat av anhörigkonsulenten i Hägersten-Liljeholmen.

Personliga ombud (PO)

Föreningen har en representant i styrgruppen för PO Stockholms innerstad och i ledningsgruppen för PO södra Stockholm.

Projekt

- Södermalms hälsoprojekt ”Förbättrad hälsa för personer med psykisk funktionsnedsättning” avslutades i början av året. Projektet har erbjudit olika aktiviteter inom fysisk hälsa t.ex. matlagning, gym, simning, promenader, sluta röka-hjälp till personer i socialpsykiatrins målgrupp. Föreningen har haft en representant i styrgruppen.
- IFS/CS hade en representant i styrgruppen för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms PRIO-projekt ”Dator i vardagen” på stadsdelarnas åtta stöd- och gruppboenden. Projektets uppdrag var att öka delaktigheten i samhället för de boende. Detta skedde genom att skaffa en gemensam dator och uppkoppling på samtliga boenden samt ge individuell undervisning på plats till dem som önskade.
- I referensgruppen för Stockholms läns landstings projekt ”Självvald inläggning” har en representant från föreningen deltagit i referensgruppen. Projektet har möjliggjort att på en avdelning i Psykiatri Södra Stockholm och en avdelning i Norra Stockholms Psykiatri har ett antal patienter själva kunnat välja när man vill lägga in sig.

Verksamheten Steg för Steg

Historik

Verksamheten Steg för Steg startade som projekt i slutet av nittiotalet med målsättning att finna och utveckla daglig sysselsättning och arbetstillfällen samt möjligheter till studier/utbildning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Steg för Steg har utvecklats inom områden som efterfrågats av personer med schizofreni eller liknande psykoser och som även IFS/CS har arbetat med i det intressepolitiska arbetet. Steg för Steg erbjuder nu aktiviteter inom områdena arbete/arbetspraktik, sysselsättning, studier och fritid och volontärjobb.

Lokalerna

Verksamheten bedrivs i föreningens lokaler på S:t Eriksgatan 33. Lokalerna är fördelade på tre plan. Två av planen har ingång från trapphuset. Studiegruppen ”Studieförberedande undervisning” har haft studiecirkel i Hägerstensåsens Medborgarhus.

Under året har begagnade höj- och sänkbara bord köpts in till administrationen och Ekonomibyrån.

Samarbetspartner

Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm är samarbetspartner i studiecirkelverksamheten på Steg för Steg.

Deltagare

Under första delen på året har deltagare kommit från stadens samtliga stadsdelar, främst från Kungsholmen och Norrmalm samt från vissa kranskommuner.

Andelen deltagare med invandrabakgrund uppskattas till cirka 31 % vårterminen, 22 % sommarterminen och 28 % höstterminen 2016. Fördelningen kvinnor respektive män är cirka 68/32 % för vårterminen, 76/24 % för sommarterminen och 67/33 % för höstterminen 2016. Cirka 34 % av deltagarna på Steg för Steg vårterminen 2016 var äldre än 65 år. Siffran för sommarterminen var 27 % och för hösten 2016 var den 34 %. 15 % av deltagarna bor i stöd- och gruppboende. Deltagarna har kommit till Steg för Steg via vänner, anhöriga, boendestödjare, biståndshandläggare, kontaktpersoner, öppenvårdspersonal samt på eget initiativ.

IFS/CS har arbetat aktivt med frågan om att personer över 65 år och att personer i stöd- och gruppboenden får tillgång till Steg för Stegs utbud av sysselsättning/ studier. Det är också viktigt att man får behålla sin sysselsättning/studieplats om man fyller 65 under tiden man har biståndsbedömd plats i verksamheten. Fem personer över 65 år

har fått avslag på sin ansökan avseende studiecirkel på Steg för Steg. En person över 65 år fick beviljat studiecirkel i kombination med social samvaro på Steg för Steg en dag i veckan.

Kvalitetssäkringssystemet

IFS/CS vill att Steg för Stegs aktiviteter ska vara av god kvalitet och vara efterfrågade och anpassade till de behov som deltagarna har. Kvaliteten i verksamheten ska utvecklas och säkras systematiskt och kontinuerligt. Det är viktigt att Steg för Stegs kvalitetssystem är obyråkratiskt, tydligt och bra för alla som är involverade i verksamheten. Det gäller deltagare, styrelse, medlemmar, personal, volontärer, kunder, uppdragsgivare, bidragsgivare med flera.

Under 2016 har vi arbetat med att utveckla metoden ESL-pedagogik med återhämtnings- och delaktighetsperspektiv. Tid har också avsatts för arbete med frågor kring delaktighet och brukarinflytande tillsammans med IFS/CS styrelse i projektet Steg Ut och dess referensgrupp.

Steg för Steg fortsätter att implementera metoder för arbete och sysselsättning.

Under 2015 tog IFS/CS fram en ny målsättning för verksamheten Steg för Steg. Det arbetet har fortsatt under 2016 då Ullabritt Zoannos, tidigare verksamhetschef på Steg för Steg, har arbetat en dag i veckan med metodutveckling tillsammans med medarbetare på Steg för Steg.

Det har betonats att Steg för Stegs uppdrag är att ta fram och tillämpa metoder för arbete, sysselsättning och studier för personer med schizofreni och liknande psykoser. Steg för Steg ska sprida kunskap, stödja och främja deltagarnas önskemål om sysselsättning. Föreningen IFS/CS driver verksamheten Steg för Steg och båda får erfarenheter och kunskap av varandra. I sin helhet lyder Steg för Stegs målsättning så här:

Steg för Steg är ett socialt företag som utvecklar och tillämpar metoder för arbete, arbetsträning, sysselsättning och studier för personer med psykisk funktionsnedsättning/psykosproblematik.

Steg för Steg ska sprida kunskap om hur insatser för personer med egen erfarenhet av psykosjukdom ska utformas. Steg för Steg ska stödja och främja deltagarens egen önskan om meningsfull sysselsättning.

Steg för Steg ska vara en källa till kunskap i IFS/CS intressepolitiska arbete genom att de anställda deltar i angelägna sammanhang. Information om viktiga frågor förs vidare

från Steg för Steg till föreningen. På samma sätt tar Steg för Steg tillvara på kunskap som föreningen har om de livsvillkor som gäller för målgruppen.

Steg för Stegs personal har gemensamt arbetat med den nya målsättningen vid verksamhetsplaneringen för 2017 som pågick under hösten. Verksamhetschefen har under första halvåret 2016 deltagit i en processledarutbildning som NSPH: s kvalitetsprojekt tagit fram tillsammans med Famna och Region Jönköpings län. Det ledde till att Steg för Steg genomförde en studiecirkel i delaktighetsarbete med kvalitetsmetoden ”Vi vill och kan förbättra” inom ramen för delaktighetsprojektet ”Steg Ut”.

Delaktighetsprojektet Steg Ut

Vårterminen 2016 påbörjades ett projekt i delaktighet på Steg för Steg. Projektet kallas Steg Ut och pågår från 1 mars 2016 till 31 augusti 2017. Det kan eventuellt förlängas. Projektets målsättning är att 10 % av Steg för Stegs alla deltagare ska ha provat aktiviteter ur stadens ordinarie utbud. Syftet med projektet Steg Ut är att skapa en metod för att analysera och öka delaktigheten inom sysselsättningsverksamheter samt att skapa en metod för att informera, ge möjlighet och lust till deltagare i sysselsättningsverksamheter att komma ut i jobb, studier, andra sysselsättningar och liknande.

Under vårterminen 2016 gjorde projektet Steg Ut en enkät till enbart studiecirkel-deltagarna. Syftet var att uppskatta delaktigheten bland cirkeldeltagarna. Höstterminen 2016 skrevs en rapport där resultatet sammanfattades. 43 % ansåg sig vara delaktiga i beslut som rör Steg för Steg. Alla ville inte vara med och påverka men det är viktigt att möjligheten finns. Svarsfrekvensen på enkäten var 66 % (46 av 70 tillfrågade). Enkätresultatet är en signal på att vi måste öka delaktigheten på Steg för Steg.

Annat som har skett inom projektets ramar:

- Ett startseminarium med information om projektet har hållits ett flertal gånger.
- En studiecirkel har hållits i verksamhetsförbättring och delaktighet. En rapport har skrivits.
- Ett brukarråd har planerats.
- 3 möten med andra verksamheter har hållits för att få inspiration, tips och idéer.
- En presentation av Steg Ut-projektet har hållits på styrelsens planeringsdag.

Stadsdelarna, deltagarna och biståndsbedömning

Sedan IFS/CS började med krav på biståndsbedömning på Steg för Steg, för nästan 10 år sedan, har personal i verksamheten fått god inblick i stadsdelarnas rutiner kring biståndsbedömningar. Samarbetet med biståndsenheterna i de olika stadsdelarna är gott.

Enkäter

Enkätundersökningar gjordes både vår- och höstterminen 2013. Åren 2014 och 2015 gjordes undersökningar på höstterminen. Under 2016 gjorde delaktighetsprojektet ”Steg Ut” en enkätundersökning (se delaktighetsprojektet Steg Ut).

Synpunktssystemet Ris & Ros

Steg för Stegs synpunkts- och klagomålssystem heter Ris & Ros. Alla deltagare, anställda och studiecirkelledare i verksamheten kan skriva ner de synpunkter och klagomål man har på Steg för Stegs verksamhet och lägga dem i en brevlåda som sitter uppsatt i Café Steget. Information om Ris & Ros finns anslagen i alla rum på Steg för Steg. Om en deltagare uttrycker muntliga synpunkter och klagomål uppmuntras denne att lämna dem skriftligen eller så dokumenterar personal vid Steg för Steg ärendet.

Under 2016 har två beröm och fyra förslag till förbättringar lämnats in i lådan för Ris & Ros. Bland annat gavs beröm för den goda kamratandan på Steg för Steg och att kurserna är bra liksom stödet från studiecirkelledare. Bland förbättringsförslagen lades önskemål om att man ska kunna gå en kurs i veckan i sommarverksamheten i stället för att två kurser i veckan är obligatoriskt. Att få bistånd för att gå på Steg för Steg tills man fyllt 70 år är ett annat förslag. Någon vill att studiecirkelarna ska börja med fikastund. Någon önskar en studiecirkel i ”konsten att leva ekonomiskt”.

De flesta förslag och klagomål som lämnas in höras och åtgärdas i verksamheten om det är möjligt. Intressepolitiska frågor som till exempel förslaget om att få biståndsbedömning till man är 70 år tas upp i föreningens intressepolitiska arbete. Under 2016 lämnades färre synpunkter och klagomål från deltagarna.

Statistik

Deltagarna i Steg för Stegs verksamhet fördelas enligt tabellen mellan stadsdelarna och kranskommuner. Tabellen på omstående sida visar alla deltagare på Steg för Steg och inte enbart personer med biståndsbedömd insats. Jämfört med föregående år ser vi en nedgång i antalet deltagare i studiecirkelarna på Steg för Steg.

Tabell över antal deltagare 2015-2016

<i>Stadsdel:</i>	VT15	ST15	HT15	VT16	ST16	HT16
Bromma	3	2	4	4	3	4
Enskede-Årsta-Vantör	1	1	1	1	0	1
Farsta	3	0	3	2	0	1
Hägersten-Liljeholmen	5	1	4	4	1	4
Hässelby-Vällingby	4	1	5	2	0	0
Kungsholmen	22	12	22	18	9	16
Norrmalm	16	8	14	14	8	14
Rinkeby-Kista	5	1	5	4	1	3
Skarpnäck	0	0	0	0	0	0
Skärholmen	4	2	3	3	1	3
Spånga-Tensta	1	0	1	1	1	0
Södermalm	2	1	2	2	1	2
Älvsjö	3	2	4	2	2	2
Östermalm	8	6	6	6	4	4
Totalt deltagare stadsdelarna	77	37	74	63	31	54
<i>Kranskommuner:</i>	VT15	ST15	HT15	VT16	ST16	HT16
Danderyd	1	1	1	1	1	1
Ekerö	1	0	1	1	0	1
Haninge	1	0	0	0	1	1
Huddinge	1	0	1	0	0	0
Sollentuna	1	1	0	0	0	0
Sundbyberg	6	4	6	5	4	5
Österåker	1	0	1	1	0	1
Solna	0	0	0	0	0	1
Totalt deltagare kranskommuner	12	6	10	8	6	10
Totalt antal deltagare	89	43	84	71	37	64

Medarbetare

I verksamheten har 12 personer varit anställda med olika avtal. Därutöver har fyra personer arbetat med uppdrag som rör enstaka veckotimmar som till exempel enskild undervisning i olika ämnen. Medarbetarna är till största delen anhöriga och personer med egen erfarenhet av psykisk funktionsnedsättning. Anställningar med lönebidrag förekommer. De av Steg för Stegs medarbetare som fungerar som stödpersoner har fått professionell handledning för att finna ett gemensamt förhållningssätt. Handledningen är ett tillämpningsstöd i metoden ESL-pedagogik. En stödperson slutade under året och en ny stödperson anställdes som ersättning till denna. Under september 2016 anställdes en ny verksamhetschef Karina Axe då Ullabritt Zoannos gick i pension.

Föreningen har påbörjat ett arbete med att ta fram en lönepolicy för anställda i verksamheten Steg för Steg. Första steg var att se över Steg för Stegs målsättning. Därefter studerades lönebidragens nivåer, förutsättningar och grunder för omförhandling. IFS/CS politikergrupp och representanter från Steg för Steg har träffat chefspersoner från Arbetsförmedlingen Rehab i olika stadsdelar/kommuner och diskuterat lönebidragsfrågor.

Medarbetarenkät och resultat 2016

En medarbetarenkät gjordes under 2016. 12 personer svarade på enkäten. Frågorna berörde fyra områden. De fyra områdena är: 1. Fysisk arbetsmiljö 2. Arbetssituationen 3. Kunder och samarbetspartners 4. Inflytande, delaktighet och demokrati. Sammanställningen av svaren på enkäten visar att det finns områden där det fungerar bra och områden där det krävs förbättringar. Sammanfattningsvis påvisar enkäterna att de positiva upplevelserna överväger.

Det bästa med att gå till Steg för Steg var att arbeta tyckte en majoritet. Majoriteten (10 av dom 12 respondenterna) tyckte att det ord som bäst kännetecknade människors uppträdanden på Steg för Steg var ordet ”vänlighet”. Nio personer hade även kryssat för ordet ”medmänsklighet”. Sex personer kryssade för ordet ”respekt” och sex personer kryssade för ordet ”humor”. Det kan konstateras från analysen av enkäterna att personalen trivs på Steg för Steg. Områden att se över är inflytande, delaktighet och demokrati. En fullständig sammanställning av enkäten finns tillgänglig.

ESL-pedagogik

Allvarlig psykisk sjukdom kan ge kognitiv funktionsnedsättning som innebär svårigheter i att bearbeta information, tolka komplexa situationer, samordna handlingar och se helheter. Svårigheterna ställer till problem i vardagen/hemma och i arbetet. Med stöd och hjälp kan svårigheterna överbryggas.

Steg för Steg har utvecklat en metod för att ge stöd och hjälp i arbetssituationen. Den bygger på ESL-pedagogik (ESL=Ett Självständigt Liv). ESL-pedagogik är en metod som har utarbetats av psykolog Kerstin Wennström, IVH, (Institutet för Vård och Hälsopsykologi), främst för socialtjänstens personal. Med ESL-pedagogik uppnås ett strukturerat sätt att bemöta vardagssvårigheter, att lösa problem och träna färdigheter i det dagliga livet. Kerstin Wennström har gett Steg för Stegs stödpersonal handledning och tillämpningsstöd en gång i månaden i ESL-pedagogik. Kerstin Wennström gick i pension juni 2016 och en ny handledare, Anna Sjölund från Autismpedagogik engagerades från hösten 2016. Anna har lång erfarenhet av handledning för verksamheter för personer med kognitiv funktionsnedsättning, metodutveckling och stödmotetik.

Utvecklingen av metoden ESL-pedagogik gjordes i projektet HUMiA som Steg för Steg drev med statsbidrag under tiden 2010-2011. Steg för Steg har anpassat metoden för arbetsverksamheterna Ekonomibyrån och Café Steget under 2010-2014 och påbörjat anpassningen i enskilda studier under 2015 och 2016. Metoden ”Sociala Berättelser” testas av receptionisten som ett alternativ till manualer.

Metodutvecklingen har fortsatt under 2012-2016 med kompetensutveckling och inläring, framtagning och utveckling av checklistor, förhållningssätt med återhämtningsinriktning, återkopplingsmetoder och utformning av genomförandeplaner.

Under hösten 2016 har stödpersonerna arbetat med att skriva in återhämtning som ett tillägg till ESL-metoden som ett nytt perspektiv. Som utgångspunkt har Steg för Steg använt Mike Slades metod ”100 ways to support recovery”. Den svenska översättningen, ”100 sätt att stödja återhämtning”, är gjord av Regionförbundet i Jönköpings län och Landstinget i Jönköpings län. Det är den översatta versionen som Steg för Steg har anpassat till ESL-pedagogik. Genom anpassning får Steg för Steg ett studiecirkelmaterial som ger stödpersoner kunskap i att arbeta återhämtningsinriktat.

Uppdrag, nätverk och övergripande aktiviteter

Steg för Steg har tagit emot ett flertal deltagare under året som besökt eller haft nätverksmöte på Steg för Steg tillsammans med biståndshandläggare, kontaktperson eller anhörig. Steg för Steg har också deltagit i nätverksmöten för deltagare (SIP-möten) och anställda. Möten har också hållits vid omställning av lönebidrag för anställda. Intresserade organisationer har besökt Steg för Steg. Verksamhetschefen har deltagit i/besökt:

- spridningskonferensen för hälsoprojektet inom Socialpsykiatri på Bolinders kafé och konferens.
- utbildningsdag på KFO i arbetsrätt för ideella organisationer.
- möte med utredare Nina Ström från Organisations- och föreningsstöd, Socialförvaltningen tillsammans med IFS/CS ordförande Ulla Elfving Ekström.
- nätverket för sysselsättning i Stockholms Stad och Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm när de träffades för erfarenhetsutbyte i september.
- Socialpsykiatriskt Forums konferens "Arbete till varje pris" tillsammans med IFS/CS ordförande.
- Stockholm stads (strategiska enheten) möte om utlysning av PRIO-medel för delaktighetsinsatser för brukarorganisationerna. Ordförande för IFS/CS och fyra personer från Steg för Steg deltog.
- IPS-nätverkets (IPS=Individuell Placering med Stöd) möte i Norrtälje.
- informationsmöte på Serafen. IFS/CS och Steg för Stegs verksamhet presenterades för personalen. Ordföranden i IFS/CS deltog.
- RSMH:s medlemsmöte i Stockholmsdistriktet där IFS/CS och Steg för Steg presenterade föreningen och verksamheten.
- möte med Funka för att få råd om tillgänglighetsarbetet på Steg för Steg.
- studiebesöket från sysselsättningsverksamheten Klaipeda Vocational Training från Litauen på Steg för Steg.

Steg för Steg besökte Funka och hörde forskaren Stefan Johansson berätta om sin avhandling kring hur personer med kognitiv funktionsnedsättning saknar tillgång till datorer, smartphones och plattor.

Fyra personer från Singapore Workforce Development Agency besökte Steg för Steg tillsammans med en representant för Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm.

Den nya verksamhetschefen gick en utbildning i ekonomi för icke ekonomer.

Steg för Steg genomförde två planeringsdagar för delverksamheterna Ekonomibyran och Café Steget under hösten 2016.

En stödperson har deltagit i utbildningen Aktion livräddning, som administrerats av NASP – Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa. Det ingick fyra utbildningstillfällen som innefattade föreläsningar om suicidprevention, möte med den självmordsnära/det svåra samtalet, transkulturella aspekter på självmord samt samverkan kring självmordsnära personer. Deltagarna kom från skolor, vården, boenden och biståndsbedömare från olika SDF i Stockholm.

Studiecirkeladministrationen besökte Spiras Öppna Hus vid Bromma folkhögskola tillsammans med föreningen.

Fem av medarbetarna genomgick en heldagsutbildning i projektledning.

Ansökan om PRIO-medel till delaktighetsprojektet ”Steg Ut” gjordes till Stockholms stad. Projektet innehåller arbete med att skapa (kunskap om) vägar ut till stadens ordinarie utbud, samt sprida metoden om hur det kan gå till.

Verksamhetschefen har överlämnat ett underlag till IFS/CS politikergrupp som beskriver dennes erfarenheter från omställningsdiskussioner med Arbetsförmedlingen kring lönebidrag för de anställda.

ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING:

Ekonomibyran

Ekonomibyran sysselsatte sju personer under 2016, varav tre har lönebidragsanställning. Fyra deltagare arbetstränade/hade sysselsättning.

Alla anställda och deltagare har tillgång till handledning/stödperson enligt metoden ESL-pedagogik.

Ekonomibyran har utfört uppdrag för ett femtontal fasta kunder. Basen i uppdragen har under året varit arbete med bokföring, löneadministration, utskick/distribution, kopiering, fakturering, registerhantering och konferensadministration. Ekonomibyran har också en administrativ enhet samt en lokalgrupp som utför löpande arbeten internt, t ex kvalitetssäkringsutveckling, studiecirkeladministration och lokalservice.

På Ekonomibyran har alla medarbetare kompetensutvecklingsplaner. Alla anställda har fått kontinuerlig utbildning parallellt med arbetsuppgifterna. Löpande gavs webbaserade utbildningar i miljökunskap och arbetsmiljökunskap för nya medarbetare. Andra utbildningar som givits är löneutbildning i Hogiamiljö och kurser

som MS Office-utbildningar i Word, Excel och Access samt bokföring på grund- och fortsättningsnivå. Utbildningen genomförs utifrån den enskildes behov. Under hösten 2016 fick Steg för Steg en förfrågan om att vara med i Famnas e-hälsoprojekt vilket vi i december 2016 tackade ja till. Detta innebär att vi under projekttiden (två år) kommer utveckla vår digitala miljö mot en bättre hälsa. Alla har möjlighet att få sin kunskap utvärderad. Hjälpmedel och utbildningar utvecklas för att ge medarbetare en hållbar och hälsosam digital hälsa.

Praktik och sysselsättning

På Steg för Steg finns fyra platser för arbetsträning på Ekonomibyrån, och sex i Café Steget. Därutöver erbjuder vi sysselsättning med individuell inriktning för dem som inte har möjlighet att delta i arbetsverksamheterna. Vi har under 2016 skrivit avtal med Jobbtorg Vällingby för arbetsträning på Ekonomibyrån/administrationen under 6 månader.

Café Steget

Fyra personer har sysselsättning i caféköket. Köket bereder pausfika till deltagare och personal på Steg för Steg. De bereder smörgåsar efter en ESL-manual och med stöd av stödperson samt lättare bakning i form av chokladbollar och rawfoodkakor. Det ingår också inköp, lättare rengöringsuppgifter såsom avtorkning, sopning och tvätt i kökssysslorna.

STUDIER:

Allmänt:

12 studiecirkelledare anställda av Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm har ansvarat för Steg för Stegs olika studiecirkelar under året. Steg för Steg har genomfört 17 studiecirkelar i olika ämnen under vårterminen och 12 cirkelar under sommarterminen samt 13 studiecirkelar under höstterminen. Totalt deltog 71 personer i studier under vårterminen, 37 under sommarterminen och 64 under höstterminen.

Steg för Steg har haft fokus på hälsa för personer med psykisk funktionsnedsättning sedan 2013. Deltagare har haft Fysisk Aktivitet på Recept (FAR) som grund för träningskort på Friskis & Svettis. Deltagarna har själva betalat medlemsavgiften på 100 kr/år till Friskis & Svettis. Steg för Steg har sedan finansierat träningskortet med bidrag från fonder och egna intäkter. Ungefär 10 personer har tränat på Friskis & Svettis varje vecka. En cirkelledare har följt med. Aktiviteten har varit mycket omtyckt och välbesökt. Deltagare från Steg för Steg har tränat på Friskis & Svettis vid S:t Eriksbron Annexet. Annexet lades ned under sommaren 2016 och gruppen har

provat att träna på andra anläggningar. Många har upplevt förändringen som negativ och deltagandet har minskat.

Studiecirklar

En stor del av verksamheten i Steg för Steg bedrivs i studiecirkelform i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm. Studiecirklar är en bra form för personer med psykisk funktionsnedsättning och samtidigt en bra utgångspunkt att starta och vidareutveckla verksamheter. Att kunna växla mellan studiecirklar och arbetsverksamheter ger välbehövliga variationsmöjligheter.

Under vårterminen anordnades studiecirklar i stickning, data, historia, samhällskunskap, målning/teckning, Friskis & Sveltis, engelsk konversation, bokcirkel, mobilkurs, samt Kultur på stan.

En sommartermin anordnades fyra veckor under juli månad. Steg för Steg bjöd på lättlunch varje dag. Aktiviteter på schemat var konst, stickning, dataundervisning, yoga/friskvård samt Kultur på stan. Det bjöds även på utflykter till Bergianska trädgården, Ekerö bokskog, Rosenhills trädgård, Tyresta Nationalpark samt Erstaviksbadet och Källtorpssjön.

Under höstterminen anordnades studiecirklar i data, studiecirklar i stickning, målning/teckning, historia, samhällskunskap, mobilcirkel, engelsk konversation, bokcirkel, Friskis & Sveltis, Kultur på stan.

Svenska för invandrare

Med bidrag från Arbetsmarknadsnämnden har svenska för invandrare med psykisk funktionsnedsättning bedrivits två gånger per vecka under vår och höst 2016.

Övrig utbildning

I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan Stockholm har utbildningen ”Studieförberedande undervisning” anordnats tre halvdagar per vecka med totalt fem elever under både vår- och hösttermin i Hägerstensåsens Medborgarhus.

Undervisningen löper terminsvis och omfattar kärnämnen svenska, matematik, orienteringsämnen och engelska. Betecknande för utbildningen är undervisning i små grupper med individuell och långsam studietakt.

Enskild undervisning

Intresset för individuell undervisning har ökat, eftersom personer med psykosproblematik kan ha svårt att delta i gruppverksamhet. Under året har sju elever deltagit i undervisning i data/dataapplikation, mobiltelefoni och bärbar dator. Var och en har fått undervisning efter eget behov i 1-2 timmar/vecka.

FRITID:

Kulturgruppen (f.d. Kulturklubben)

Kulturgruppen är ett forum för kulturaktiviteter och bildades av föreningens Erfarenhetsgrupp under hösten 2015 när Kulturklubben avslutade sin verksamhet. Kulturgruppens målsättning är att ordna 4-5 kulturaktiviteter varje termin. I år ordnade gruppen tre biobesök och såg "Jag är Ingrid", "Danish Girl" och "Bridget Jones's Baby". I december gick 12 personer på julkonsert i S:t Göranskyrkan. Aktiviteterna har möjliggjorts genom beviljade fondmedel.

Fester och utflykter

Påsklunch anordnades för Steg för Stegs deltagare i de egna lokalerna. Vid denna tillställning deltog 36 personer. Vi firade och hade fest för Ulla Elfving Ekström på hennes 75-årsdag och också för Ullabritt Zoannos på hennes avslutningsfest då hon officiellt slutade som verksamhetschef på Steg för Steg och gick i pension. En utflykt till Uppsala gjordes där vi bl a besökte en av våra kunder, Café Rekommenderas samt Domkyrkan och Upplandsmuséet. Traditionsenlig julgröt anordnades för Steg för Stegs deltagare och cirka 50 besökare kom. Julbord på restaurang Skanskvarn vid Gullmarsplan anordnades för våra deltagare i arbetsverksamheterna, personal på Steg för Steg och styrelsens arbetsutskott. 2016 var det 20 personer som åt av den goda julmaten där.

IFS/CS ERFARENHETER OCH SYNPUNKTER

Värdegrunden som fastställdes 2014 gäller både föreningen och dess verksamhet Steg för Steg. Värdegrunden lyder:

Medlemmar, anställda och deltagare ska ha inflytande i föreningens arbete och utveckling genom att påverka det vi gör och arbetar med.

All verksamhet ska genomsyras av gemenskap, meningsfullhet och möjlighet till utveckling och präglas av tolerans, öppenhet, hoppfullhet, respekt och allas lika värde.

Genom projektet Steg Ut har arbetet med att öka delaktighet och inflytande i verksamheten Steg för Steg funnit en form. Syftet med Steg Ut är att analysera och öka delaktigheten för deltagare i sysselsättningsverksamheter samt informera om vägar till arbete, studier och liknande. En utgångspunkt för arbetet är enkäter och Steg för Stegs synpunktssystem Ris & Ros. Projektet finansieras med PRIO-pengar från Socialnämnden i Stockholms stad.

Begreppet ”återhämtning” har lagts till i ESL-pedagogiken för arbete och sysselsättning under 2016. Arbetet med att ta fram ett studiecirkelmateriale som ger stödpersoner kunskap i att arbeta återhämtningsinriktat har påbörjats.

Under hösten gick Steg för Stegs verksamhetschef Ullabritt Zoannos i pension och en ny verksamhetschef, Karina Axe, anställdes. Båda verksamhetscheferna är anhöriga.

Inom Steg för Steg har deltagandet i studiecirkel minskat och intresset för arbete och sysselsättning ökat. För första gången har Jobbtorg gjort en placering för arbetsträning på Steg för Stegs ekonomibyrå. Även Arbetsförmedlingen har visat intresse för verksamheten.

Genom att driva verksamheten Steg för Steg får föreningen underlag för sitt intressepolitiska arbete. Politikergruppen har under året drivit frågor om aktiviteter i grupp- och stödboenden, 65-årsgränsen för deltagande i socialpsykiatrins verksamheter samt frågan om lönebidragens nivåer. Steg för Steg och föreningen IFS/CS som driver verksamheten ska ses som två kommunicerande kärl. De lär av varandra.

Inom IFS/CS Steg för Steg har även volontärarbete bedrivits. IFS/CS styrelse och ett antal aktiva medlemmar har kontinuerlig kontakt med Steg för Steg och många engagerar sig på olika sätt i verksamheten. IFS/CS styrelseledamöter har tillsammans med personal och deltagare i Steg för Steg insyn i utvecklingen av såväl stadens socialpsykiatri som landstingets öppen- och slutenvård. Detta har gett en god grund för föreningens strävan att förbättra situationen för personer med psykosproblematik och deras anhöriga. Kontakten med medlemmar, som till 80 procent är anhöriga, ger insikt i vilka behov av kunskap och stöd anhöriga har. Steg för Steg ger en direkt kunskap om brukarnas behov. Föreningens aktiva deltagande i olika råd och samverkansgrupper ger insikt i samhällsutvecklingen inom socialpsykiatrins område.